

B1
ORTA 2
5.3

BAĞLAÇLAR

(neyse, gerek... gerek(se),
nasılsa, oysa, öyleyse, yoksa,
ise)

Hazırlayan: Bilgesu TURHAN
Düzenleyen: Ali Osman DURMUŞ

□ BAĞLAÇLAR

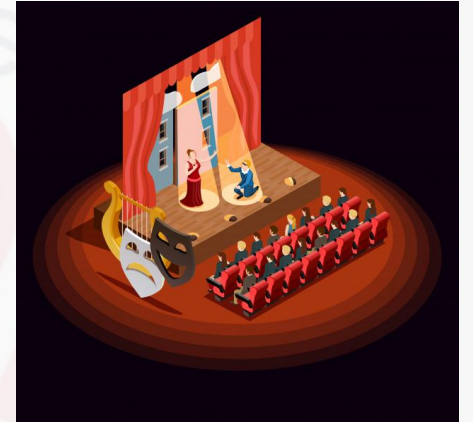
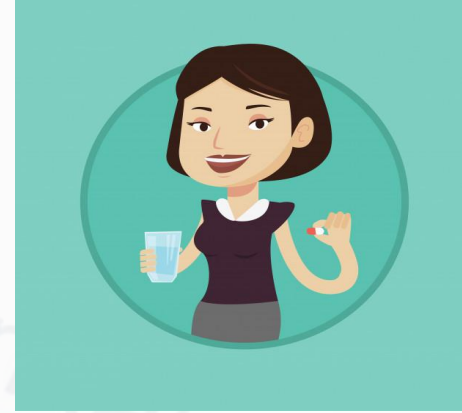
-Dilek-koşul kipi soru sözcükleri ile genel bir anlam kazanır:

- **Ne** istese**sen** yapıyorum.
- **Kimi** görse**m** bana seni soruyor.
- **Nereye** gitse**m** onunla karşılaşıyorum.
- Beni **nerede** görse**se** borç istiyor.

- **Hangi** işi teklif etsem kabul etmiyor.
- **Ne zaman** camları silsem yağmur yağıyor.
- **Ne sorsam** cevap verir, **ne istesem** yapar; iyi arkadaşdır.
- ‘**Kimi** sevsem sensin!’ der Atilla İlhan.
- **Nereye** baksam onu görür oldum, aklımdan çıkmıyor.
- Bugün çok kalabalık, **hangi** kafeye girsek yer yok.

□ Öyleyse

- A: Başım ağrıyor.
B: **Öyleyse** ilaç iç.
- A: Sınav sonuçlarım kötü.
B: **Öyleyse** bundan sonra daha çok çalışmalısın.
- Sinemada güzel bir film yok. **Öyleyse** tiyatroya gidelim.

- ◆ *Bir alternatif sunarak çözüm buluyoruz.*
- ◆ *O zaman, o halde gibi kullanıyoruz.*

- A: Çok açım.
B: **Öyleyse** yemek yiyelim.
- A: Ondan hoşlanıyorum.
B: **Öyleyse** onunla konuşmalısın.
- A: Çok sıkıldım.
B: **Öyleyse** bir film açıp izleyelim.
- A: Dükkanlar saat 17:00'de kapanacakmış.
B: **Öyleyse** bugün alışveriş yapamayacağız.

□ Oysa

- Bana hiç mesaj atmıyorsun. **Oysa** ben sana her gün yazıyorum.
- Ayşe ile Ali ayrılmışlar. **Oysa** birbirlerini çok seviyorlardı.
- Neden bana yalan söyledin? **Oysa** ben sana çok güveniyordum.

❖ *Aralarında karşıtlık bulunan iki cümleyi ‘tersine olarak, aksine’ anlamlarıyla birbirine bağlar.*

❖ *‘Halbuki (gerçekte mesele şu...)’ anlamı vardır.*

- Sana karşı hep dürüst oldum. **Oysa** sen bana hep yalan söyledin.
- Yine çok kilo aldım. **Oysa** zayıflayıp forma girecektim.
- Herkes sokakta. **Oysa** salgından korunmak için evde kalmalıyız.
- Yine ders çalışmayıp telefonda vakit geçiriyorum. **Oysa** yarın önemli bir sınavım var.

□ Nasıl olsa / Nasılsa

- İstedığım kadar televizyon izleyebilirim. **Nasıl olsa** yarın tatil.
- Bence boşuna koşmayalım. **Nasıl olsa** otobüse yetişemeyeceğiz.
- **Nasıl olsa** anlamayacak. Boş ver kendini yorma.

◆ *Her durumda, zaten anlamı vardır.*

- A: Ödevleri yaptın mı?
B: **Nasıl olsa** yarın pazar. Daha vaktim var.
- Bankadan para çekmek yerine Ali'den borç iste bence. **Nasıl olsa** arkadaşın ve parası var.
- Sana bir daha bir şey anlatmayacağım. **Nasıl olsa** beni dinlemiyorsun.

□ Yoksa

1. *Tahmin, şüphe, merak anlamı vardır.*

- Bugün hiç konuşmuyorsun. **Yoksa** hasta mısın?
- Neden öyle bakıyorsunuz? **Yoksa** anlamadınız mı?
- Gözlerin kıpkırmızı olmuş. **Yoksa** ağladın mı?
- Niçin telefonlarıma cevap vermiyorsun? **Yoksa** görüşmek istemiyor musun?!
- Çok gergin görünüyorlar. **Yoksa** yine kavga mı etmişler?

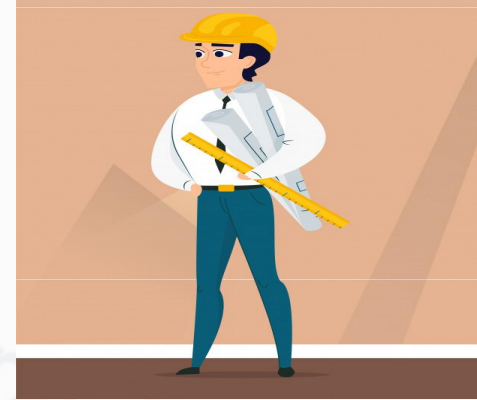
2. Aksi takdirde/halde

- ❑ Ödevini yap **yoksa** televizyon izleyemezsin.
- ❑ Bana doğruyu söyle **yoksa** bir daha seninle konuşmam.
- ❑ Bana cevap ver **yoksa** bir daha yüzümü göremezsin
- ❑ Şemsiyeni al **yoksa** ıslanırsın.

İse /-(y)sA

- Ali'nin babası Türk, annesi **ise** Alman.
- Annem mavi gözlü, bense kahverengi.
- Aylin doktor, abisi **ise** mühendis.
- Mehmet çok iyi bir öğrenci, Ahmet için **ise** aynı şeyi söyleyemem.
- Ayşe yardımsever bir insan, eşi**yse** çok bencil.
- Dün biraz hastaydım, bugün**se** oldukça iyiyim.

❖ *Tümcedeki kişilerin, nesnelere, olayların, farklı özelliklerini göstermek üzere kullanıyoruz.*

□ Ne de olsa

- A: O çok iyi Türkçe konuşuyor.
B: Eee... **Ne de olsa** uzun süredir Türkiye’de yaşıyor.
- Ayşe’ye bilgisayarını bozdu diye kızma lütfen. **Ne de olsa** o daha bir çocuk.
- A: Ali bey işe geç gelmiş.
B: Ee... **Ne de olsa** patronun oğlu.
- A: Hocam konuyu çok iyi anladım, teşekkür ederim.
B: **Ne de olsa** çalışkan bir öğrencisin.
- Ali’ye güven olmaz, biliyorsun. **Ne de olsa** daha önce de bir çok kez yalan söyledi.

□ Gerek ... gerek(se)

- İstanbul **gerek** tarih zenginliği **gerekse** doğal güzellikleri ile dikkat çeker.
  - Bu lokanta **gerek** yemeklerinin lezzeti **gerekse** temizliği ile harikadır.
- ❖ *Tümcede her iki unsurun da var olduğunu gösterir. (hem ... hem gibidir.)*

- **Gerek** zekiliği **gerekse** güzelliği ile herkesin dikkatini çekmişti.
- Müdür Bey, **gerek** idari **gerekse** finansal konularda çok başarılı.
- TÖMER, **gerek** tecrübesi **gerekse** yetkin okutman kadrosuyla yabancı öğrencilerin ilk tercihi oluyor.

□ Neyse

- **Neyse** şimdi bırakalım bunları asıl konuya gelelim.
- **Neyse** sonra konuşuruz. Benim şimdi gitmem lazım.
- **Neyse**, şimdi bir ara verip daha sonra devam edelim.
- Ahmet **neyse** de Ali'nin bu konudaki davranışı beni çok şaşırttı.
- ❖ *Konuyu bitirmek veya değiştirmek için kullanıyoruz..*
- ❖ *Önemi yok, olan oldu anlamı vardır.*

1. eylem + geniş zaman + -sA + kişi eki , eylem + emir/istek kipi

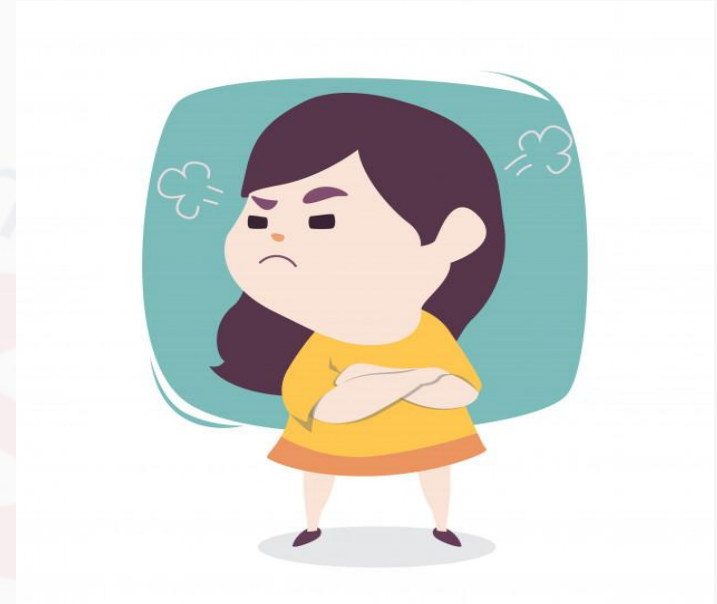
□ A: Ayşe, Ali gidiyor.

B: Gider**erse** gits**in**.

□ A: Sınava çalıştın mı?

B: Hayır, umurumda değil. Kal**ırsam** kal**ayım**.

□ Gel**mezse** gelmes**in**, o olmadan da gidebiliriz.

◆ *Umursamama, önemsememe anlamı vardır.*

2. eylem + gelecek zaman + -sA + kişi eki , eylem + emir/istek kipi

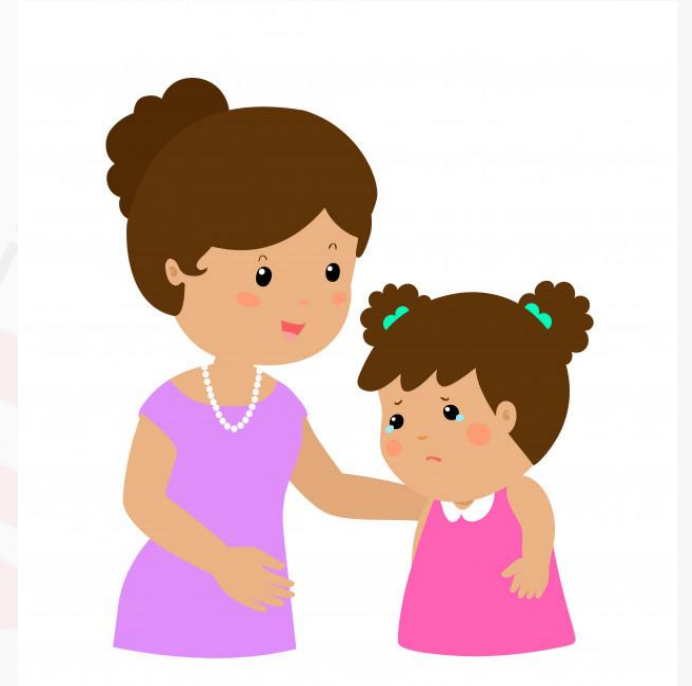
- ❑ Off! Çok heyecanlıyım. Sınav başlay**acaksa** başla**sın** artık.
- ❑ 20 dakikadır kapıdayız. Gele**ceksen** gel artık!
- ❑ Kaç yıl oldu... Evlene**ceksek** evlene**lim** artık.
- ❑ Çık**acaksan** çık, gire**ceksen** gir bizim dikkatimizi dağıtma lütfen.

❖ Sabırsızlık anlamı vardır.

3. eylem + geçmiş zaman + -sA + kişi eki , eylem + geçmiş zaman + kişi eki

- A: Anne sınavdan kaldım.
B: Kaldıysan kaldın. Üzülme...
- Yaptıysam yaptım. Pişman değilim.
- Güldüysem güldüm. Kime ne?
- Vazo kırıldıysa kırıldı, senden değerli mi?
- Hata yaptıysak yaptık, bunun sorumluluğu bizim!

❖ Olan oldu artık, yapacak bir şey yok anlamı vardır.

□ İkilemelerde -sA şekilleri

□ eylem + -sA + eylem + sA

- Bu soruyu çözs**e** çözs**e** Ömer çözer. Onun matematiği çok iyidir.
- Bu elbiseyi dik**se** dik**se** bizim mahalledeki terzi diker.
- Bu ameliyatı yap**sa** yap**sa** bu profesör yapar.

◆ *Tümcedeki düşünceye sadece, en fazla, en iyi ihtimalle anlamı katar.*

- Bu film sürse sürse 1 saat sürer.
- Bu kazak olsa olsa 50 TL'dir.
- Şu adam olsa olsa 40 yaşındadır, daha fazla değil.

□ eylem + -sA+ kişi eki dA eylem + mA + -sA + kişi eki dA

- Sen gelsen **de** gelmesen **de** biz Ayşe'nin doğum günü partisine gideceğiz.
- İstesen **de** istemesen **de** o ödevi yapacaksın.
- Bilse **de** bilmesen **de** onu çok seviyorum.
- Yesen **de** yemesen **de** karnabahar pişireceğim.
- Kabul etsen **de** etmesen **de** bizimle geleceksin, inat etme!
- Artık anlasan **da** anlamasan **da** devam etmeliyiz, fazla zamanımız kalmadı.

❖ ***Tümcedeki düşünceye her durumda, ne olursa olsun eylem gerçekleşecek anlamı katar.***

□ALİŞTIRMALAR

1. Eşim gezmek istiyor ben ..... evde maç seyretmek istiyorum.
2. Sigarayı azaltmalısın ..... kanser olabilirsin.
3. Üzülme anne ..... bir ay sonra tekrar geleceğim.
4. **A:** Seni daha fazla görmek istiyorum. **B:** ..... buraya taşın.
5. Böreğin hepsini kardeşin yedi. .... ben senin için yapmıştım.
6. Elbette bizden daha iyi yapacak. .... o bu işte tecrübeli.
7. .... okula uyumu ..... başarılı notları ile örnek bir öğrenci.
8. Sınavım çok iyi geçmedi. .... (al-) 50 puan alırım.
9. Babam izin ..... (ver-) ben İstanbul'a gideceğim.
10. Niye hala hazırlanmadın? ..... bizimle sinemaya gelmiyor musun?

DİNLEDİĞİNİZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER